

NL

NL

NL

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Brussel, 21.12.2006
C(2006)7074

VERSLAG VAN DE COMMISSIE

**OVER DE UITVOERING VAN DE AANBEVELING VAN DE COMMISSIE
(2003/361/EG) VAN 6 MEI 2003 BETREFFENDE DE DEFINITIE VAN KLEINE,
MIDDELGROTE EN MICRO-ONDERNEMINGEN**

EN

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	3
2.	SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE MAATREGELEN VAN DE LIDSTATEN, DE EIB EN HET EIF	4
2.1	Informatie over uitvoeringsmaatregelen	4
2.2	Informatie over de eerste resultaten	4
2.3	Kwesties die de lidstaten aan de orde hebben gesteld.....	5
2.4	Voorlichting van het publiek.....	5
3.	SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE MAATREGELEN VAN DE COMMISSIE.....	5
3.1	Toepassing van de nieuwe definitie in het kader van programma's en beleidsmaatregelen	5
3.2	Voorlichting van het publiek en de administratie	6
3.2.1	Een functionele mailbox.....	6
3.2.2	Publicatie van een handleiding.....	6
4.	CONCLUSIES	6

VERSLAG VAN DE COMMISSIE

OVER DE UITVOERING VAN DE AANBEVELING VAN DE COMMISSIE (2003/361/EG) VAN 6 MEI 2003 BETREFFENDE DE DEFINITIE VAN KLEINE, MIDDELGROTE EN MICRO-ONDERNEMINGEN

(Voor de EER relevante tekst)

1. INLEIDING

In mei 2003 heeft de Commissie een aanbeveling goedgekeurd betreffende de definitie van kleine, middelgrote en micro-ondernemingen (kmo's)¹ ("de aanbeveling"). De aanbeveling verving de vorige aanbeveling² met ingang van 1 januari 2005 en verzoekt de lidstaten, de Europese Investeringsbank ("EIB") en het Europees Investeringsfonds ("EIF") aan titel I van de bijlage ("de bijlage") te voldoen bij hun programma's voor kleine, middelgrote en micro-ondernemingen.

De definitie werd herzien in het licht van de economische ontwikkelingen sinds 1996 en om innovatie en partnerschappen te bevorderen. De economische ontwikkelingen op het gebied van prijzen en productiviteit worden weerspiegeld in de aanzienlijke stijging van de financiële drempels. Innovatie en partnerschappen worden bevorderd met behulp van nieuwe maatregelen die een gunstig klimaat voor bepaalde investeerders (zoals risicokapitaalmaatschappijen) scheppen, en via specifieke bepalingen voor universiteiten en non-profitcentra voor onderzoek en ontwikkeling.

De nieuwe definitie wil er ook voor zorgen dat alleen steun wordt verleend aan ondernemingen die echt behoefte aan steun hebben. Daarom wordt een onderscheid gemaakt tussen de verschillende soorten ondernemingen (*zelfstandige*, *verbonden* en *partnerondernemingen*) om rekening te houden met de mogelijkheden van kmo's om een beroep op externe financiële middelen te doen.

Krachtens artikel 4, tweede alinea, van de aanbeveling worden de lidstaten, de EIB en het EIF verzocht de Commissie uiterlijk 31 december 2004 in kennis te stellen van de maatregelen die zij hebben genomen om de aanbeveling uit te voeren. Bovendien worden ze verzocht de Commissie uiterlijk 30 september 2005 te informeren over de eerste resultaten van de toepassing ervan.

Artikel 9 van de bijlage bepaalt dat *op basis van een uiterlijk 31 maart 2006 opgemaakte balans met betrekking tot de uitvoering van in de onderhavige aanbeveling vervatte definitie en rekening houdend met eventuele wijzigingen van artikel 1 van Richtlijn 83/349/EEG in verband met de definitie van verbonden ondernemingen in de zin van die richtlijn, de Commissie de in de onderhavige aanbeveling vervatte definitie en met name de voor de omzet en het balanstotaal gekozen drempels aanpast om rekening te houden met de ervaring en de economische ontwikkelingen in de Gemeenschap.*

¹ 2003/361/EG, PB L124 van 20.5.2003, blz. 36.

² 96/280/EG, PB L107 van 30.4.1996, blz. 4.

Daarom wordt in dit verslag de balans opgemaakt van de uitvoering van de nieuwe definitie op basis van de situatie eind maart 2006. De belangrijkste maatregelen van de lidstaten, de EIB, het EIF en de Commissie worden samengevat en de nadruk wordt gelegd op delen van de aanbeveling waaraan wellicht nog meer aandacht moet worden geschonken.

Bij de interpretatie van de nieuwe definitie hebben zich aanvankelijk een paar problemen voorgedaan. Toch lijken de eerste resultaten erop te wijzen dat de nieuwe definitie beter op de verschillende categorieën kmo's is toegesneden en adequater rekening houdt met de economische realiteit door de analyse van de betrekkingen tussen ondernemingen.

2. SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE MAATREGELEN VAN DE LIDSTATEN, DE EIB EN HET EIF

2.1 Informatie over uitvoeringsmaatregelen

In december 2004 heeft de Commissie de lidstaten, de EIB en het EIF verzocht verslag over de uitvoeringsmaatregelen uit te brengen overeenkomstig artikel 4, tweede alinea, van de aanbeveling. Na verschillende maanbrieven heeft de Commissie tot dusver een antwoord van 23 lidstaten, de EIB en het EIF ontvangen.

Alle 23 lidstaten hebben de in de aanbeveling gegeven definitie van kmo's in hun rechtsstelsels geïntegreerd. In alle landen is de definitie op 1 januari 2005 in werking getreden. De gebruikte rechtsinstrumenten variëren van zachte instrumenten (aanbevelingen of rondzendbrieven) tot nationale wetten. Eén lidstaat heeft voor een “dynamische verwijzing” geopteerd door in de nationale wetgeving te vermelden dat de eigen definitie van kmo's overeenkomt met de Europese.

Eén lidstaat heeft voor het aantal werkzame personen en de financiële aspecten lagere dan de aanbevolen drempels voor micro-ondernemingen vastgesteld op grond van de bestaande nationale wetgeving en specifieke sectorale kenmerken.

De EIB en het EIF hebben bij de Commissie verslag uitgebracht over de toepassing van de nieuwe definitie in het kader van hun activiteiten. Beide instellingen hebben de definitie op hun werkterreinen toegepast.

2.2 Informatie over de eerste resultaten

De lidstaten, de EIB en het EIF werden ook verzocht de Commissie uiterlijk 30 september 2005 te informeren over de eerste resultaten van de toepassing van de nieuwe definitie. Tot dusver hebben slechts negen lidstaten resultaten gemeld. Dat is vooral te wijten aan het feit dat de definitie nog niet lang wordt toegepast.

Een autonome regio in een van de lidstaten heeft geanalyseerd welke veranderingen de nieuwe definitie heeft teweeggebracht in vergelijking met de vorige definitie. Uit deze analyse blijkt dat slechts een zeer klein aantal ondernemingen naar een andere categorie is overgeheveld als gevolg van de nieuwe definitie. Deze conclusie bevestigt het standpunt van de Commissie dat – ondanks het nieuwe criterium van afhankelijkheid – een groot aantal ondernemingen door de aanzienlijke stijging van de drempels hun kmo-status kunnen behouden.

2.3 Kwesties die de lidstaten aan de orde hebben gesteld

De lidstaten hebben een aantal kwesties met betrekking tot de toepassing van de nieuwe definitie aan de orde gesteld. Het merendeel van deze kwesties is al besproken bij de voorbereiding van de aanbeveling (bijvoorbeeld het vaststellen van verschillende drempels en/of criteria per sector).

Toch worden ook nieuwe kwesties aan de orde gesteld:

volgens één lidstaat zou geen bevolkingsplafond aan lokale autoriteiten mogen worden opgelegd om van de uitzondering van artikel 3, lid 2, onder d), van de bijlage³ te kunnen profiteren;

volgens twee lidstaten ontstaat er bij fusies of overnames onzekerheid over de toepassing van de tweejareregels (artikel 4, lid 2, van de bijlage) bij de berekening van het aantal werkzame personen en de financiële bedragen⁴;

één lidstaat betreurt dat een aantal begrippen in de aanbeveling niet duidelijk is gedefinieerd (bijvoorbeeld *overheidsinstanties*, *business angels*, *institutionele beleggers* enz.). Er wordt in deze gevallen naar Europese of nationale teksten verwezen. Dit blijkt de toepassing van de aanbeveling te bemoeilijken, vooral wanneer de nationale wetgeving – zoals in de lidstaat in kwestie – een aantal van deze begrippen niet duidelijk definieert.

2.4 Voorlichting van het publiek

De meeste lidstaten hebben initiatieven genomen om het publiek over de definitie voor te lichten en een aantal door ondernemers opgeworpen problemen toe te lichten. De kmo-handleiding, die op grote schaal is verspreid, wordt over het algemeen als een nuttig instrument beschouwd (zie ook punt 3).

3. SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE MAATREGELEN VAN DE COMMISSIE

De Commissie heeft verschillende maatregelen met betrekking tot de nieuwe definitie genomen.

3.1 Toepassing van de nieuwe definitie in het kader van programma's en beleidsmaatregelen

De Commissie heeft vooral op drie gebieden – mededinging (overheidssteun), onderzoek en ontwikkeling (zevende kaderprogramma voor onderzoek en technologische ontwikkeling) en cohesie – maatregelen genomen om programma's en beleidsmaatregelen aan de nieuwe definitie aan te passen. Op het gebied van overheidssteun is de nieuwe definitie geïntegreerd

³ Artikel 3, lid 2, onder d), van de bijlage bepaalt dat een onderneming als zelfstandige onderneming kan worden aangemerkt, ook al wordt de drempel van 25 % bereikt of overschreden door onder meer autonome lokale autoriteiten, die een jaarlijkse begroting hebben onder 10 miljoen euro en minder dan 5000 inwoners tellen.

⁴ De kmo-status verandert alleen als de drempels voor het aantal werkzame personen of de financiële maxima gedurende twee opeenvolgende boekjaren worden overschreden.

in de verordening betreffende groepsvrijstellingen voor kmo's⁵. Op het gebied van onderzoek en ontwikkeling zijn de aanvraagformulieren aangepast aan de nieuwe criteria van de definitie. Bovendien hebben de lidstaten de raad gekregen de nieuwe definitie toe te passen bij de uitvoering van hun programma's in het kader van het cohesiebeleid.

3.2 Voorlichting van het publiek en de administratie

3.2.1 Een functionele mailbox

De Commissie heeft een functionele mailbox gecreëerd (entr-sme-definition@cec.eu.int), waar het publiek sinds 2003 vragen kan stellen over de nieuwe definitie. DG Ondernemingen en industrie is verantwoordelijk voor het beantwoorden van de vragen. De Commissie heeft sindsdien meer dan 250 – vaak uiterst gedetailleerde – vragen en reacties over de aanbeveling ontvangen. De Commissie heeft alle vragen beantwoord en de toepassing van de definitie in specifieke situaties toegelicht.

In verband met de toepassing en de interpretatie van de definitie werden onder meer vragen gesteld over:

- de grondgedachte achter en de berekeningswijze van de financiële drempels en de drempels voor het aantal werkzame personen;
- de periode die bij de berekening van de gegevens van een onderneming in aanmerking moet worden genomen;
- de betrekkingen tussen ondernemingen via natuurlijke personen die op dezelfde markt of naburige markten actief zijn.

Het antwoord op de meeste vragen kan worden gevonden in de handleiding (zie punt 3.2).

3.2.2 Publicatie van een handleiding

De Commissie heeft een handleiding in 22 talen (20 EU-talen + IJslands en Noors) gepubliceerd om de nieuwe definitie en de redenen ervoor toe te lichten. Uitgelegd wordt hoe kan worden vastgesteld of een onderneming beantwoordt aan de criteria van een kmo. Daarbij wordt een stapsgewijze methode gebruikt die met voorbeelden wordt geïllustreerd. De handleiding geeft ook een antwoord op de via de functionele mailbox meest gestelde vragen en op de meeste door de lidstaten aan de orde gestelde problemen. Ongeveer 70 000 exemplaren van de gids zijn via verschillende kanalen (IRC, EIC, permanente vertegenwoordigingen enz.) verspreid. De handleiding kan ook op de Europa-website worden geraadpleegd⁶ (250 000 bezoekers tot oktober 2006).

4. CONCLUSIES

Alle lidstaten die de Commissie feedback hebben geleverd, hebben maatregelen genomen in overeenstemming met de aanbeveling. Ook de Gemeenschap heeft maatregelen genomen om programma's en beleidsmaatregelen van de EU aan de nieuwe definitie aan te passen. Er kan daarom worden geconcludeerd dat de nieuwe definitie naar behoren is toegepast.

⁵ Verordening (EG) nr. 70/2001, PB L 10 van 13.1.2001, blz. 33-42.

⁶ http://europa.eu.int/comm/enterprise/enterprise_policy/sme_definition/sme_user_guide.pdf

Uit de weliswaar beperkte ervaringen tot dusver blijkt dat de nieuwe definitie een duidelijker beeld van de ware economische positie van kmo's geeft. De lidstaten en de betrokken partijen hebben de aandacht gevestigd op een aantal interpretatieproblemen. Het merendeel van deze problemen is snel opgelost door vragen direct te beantwoorden en een handleiding voor kmo's te publiceren. De resterende problemen⁷ zijn volgens de Commissie niet belangrijk genoeg om een vroegtijdige aanpassing van de definitie ten koste van een minimum aan stabiliteit van het rechtskader te rechtvaardigen. Deze problemen kunnen echter samen met eventuele andere problemen aanleiding geven tot een herziening van de definitie in de toekomst. Ook de economische ontwikkelingen sinds mei 2003 vergen geen wijzigingen van de definitie. Ten slotte is artikel 1 van Richtlijn 83/349/EEG, waarop de definitie van verbonden ondernemingen is gebaseerd, sinds 2003 niet gewijzigd.

Voorgesteld wordt het volgende verslag uiterlijk 31 maart 2009 op te stellen om de betrokkenen de kans te geven gedurende vier jaar meer ervaring op te doen. De Commissie zal intussen de ontwikkelingen van de inflatie en de productiviteit in de EU volgen om te zien of de financiële drempels al eerder moeten worden aangepast.

⁷ Zie punt 2.3.